

Ministeren



Uddannelses- og Forskningsudvalget  
Folketinget  
Christiansborg  
1240 København K

I brev af 30. januar 2018 har udvalget efter ønske fra MF Jacob Mark (SF) stillet mig følgende spørgsmål:

#### **Alm. del spørgsmål 74**

Vil ministeren redegøre for hvorvidt, og i så fald hvordan, det danske retsforbehold er til hinder for, at det er muligt for den danske stat at inddrive SU-gæld fra studerende fra andre EU-lande?

#### **Svar**

I EU-Kommissionens brev af 13. december 2017 nævnes tre EU-retsakter vedr. inddrivelse af gæld i andre EU-medlemsstater. Kommissionen anfører, at disse retsakter kunne have været anvendt til inddrivelse af danske SU-lån, hvis Danmark ikke havde et retsforbehold, og hvis den danske SU-låneordning falder ind under det civil- og handelsretlige område.

Til brug for en beskrivelse af den mulige anvendelse af disse tre retsakter på inddrivelse af SU-lån i andre EU-lande, har jeg indhentet bidrag fra Justitsministeriet, som oplyser følgende:

”Det danske retsforbehold findes i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er tilknyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og Traktaten om Den Europæiske Union. Ifølge protokollens artikel 1 og 2 deltager Danmark ikke i retsakter, der er vedtaget i henhold til tredje del, afsnit V, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, der bl.a. omfatter det civilretlige område.

Af relevans for problemstillingen om inddrivelse af SU-gæld fra studerende fra andre EU-lande er der på det civilretlige område vedtaget fire retsakter, som er omfattet af retsforbeholdet. Det drejer sig for det første om forordning nr. 1215/2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen), som Danmark er tilknyttet via en parallelaftale. Derudover drejer det sig om forordning nr. 805/2004 om indførelse af et tvangsfuldbyrdesdokument for ubestridte krav, forordning nr. 1896/2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure og forordning nr. 861/2007 om indførelse af en europæisk småkravsprocedure.

12. februar 2018

**Uddannelses- og  
Forskningsministeriet**

Børsgade 4  
Postboks 2135  
1015 København K  
Tel. 3392 9700  
Fax 3332 3501  
ufm@ufm.dk  
www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.  
18/006416-03

De tre sidstnævnte forordninger finder ligesom Bruxelles I-forordningen alene anvendelse på det civil- og handelsretlige område.

Bruxelles I-forordningen – som Danmark som anført ovenfor er tilknyttet via en parallelaftale – giver efter den ændring af forordningen, som trådte i kraft i januar 2015, mulighed for, at danske retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter kan anerkendes og fuldbyrdes i et andet EU-land uden nogen mellem-liggende procedure.

Forordning nr. 805/2004 har til formål at skabe et europæisk tvangsfuldbyrdes-dokument for krav, der ikke bestrides af skyldneren. Med et europæisk tvangsfuldbyrdesdokument kan retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter vedrørende ubestridte krav anerkendes og fuldbyrdes i et andet EU-land uden nogen mellemliggende procedure.

Det er Justitsministeriets vurdering, at selv om proceduren efter forordning nr. 805/2004 umiddelbart ville kunne have været relevant at anvende som alternativ til proceduren efter Bruxelles I-forordningen, ville det ikke i praksis gøre det væsentligt lettere at inddrive SU-gæld fra skyldnere bosat i andre EU-lande. I begge tilfælde vil inddrivelsen i praksis forudsætte et vist kendskab til retssystemet i det land, hvor skyldneren er bosat, og formentlig en juridisk repræsentant i landet, som vil kunne møde i retten på de danske myndigheders vegne.

Forordning nr. 1896/2006 har til formål at indføre en europæisk betalingspåkravsprocedure for krav, som ikke bestrides af skyldneren. Proceduren forudsætter, at fordringshaveren anlægger sag ved den kompetente retsinstans, som herefter udsteder et europæisk betalingspåkrav alene på grundlag af fordringshaverens oplysninger, hvis kravet synes velbegrundet. Medmindre skyldneren indgiver en indsigelse til den udstedende ret inden for en frist, kan kravet søges anerkendt og fuldbyrdes i et andet EU-land.

Det kunne umiddelbart have været relevant at anvende proceduren i forordning nr. 1896/2006 som alternativ til Bruxelles I-forordningen i forbindelse med inddrivelse af SU-gæld fra skyldnere bosat i andre EU-lande, fordi proceduren giver mulighed for at henvende sig direkte til den relevante udenlandske domstol med henblik på både opnåelse af et grundlag for tvangsfuldbyrdelse og selve fuldbyrdelsen. Proceduren ville dog efter Justitsministeriets vurdering ikke i praksis gøre det væsentligt lettere at inddrive SU-gæld fra skyldnere bosat i andre EU-lande end proceduren efter Bruxelles I-forordningen. I begge tilfælde vil inddrivelsen i praksis forudsætte et vist kendskab til retssystemet i det land, hvor skyldneren er bosat, og formentlig en juridisk repræsentant i landet, som vil kunne møde i retten på de danske myndigheders vegne.

Forordning nr. 861/2007 indfører en småkravsprocedure for krav under 2.000 euro. Proceduren sikrer, at retsafgørelser anerkendes og er eksigible i andre EU-lande, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet.

Allerede fordi proceduren efter forordning nr. 861/2007 er begrænset til krav under 2.000 euro (svarende til ca. 14.900 kr.), ville det formentlig sjældent være relevant at anvende proceduren i denne forordning som alternativ til proceduren efter Bru-

xelles I-forordningen i forbindelse med inddrivelse af SU-gæld fra skyldnere bosat i andre EU-lande.

I øvrigt bemærkes det, at både Bruxelles I-forordningen og de tre øvrige forordninger som tidligere nævnt kun finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område. Sager mellem en myndighed og en privatperson kan i visse tilfælde være omfattet af det civil- og handelsretlige område. Dette vil dog efter EU-Domstolens praksis ikke være tilfældet, hvis myndigheden udøver offentligretlige beføjelser, dvs. beføjelser som rækker ud over, hvad der gælder efter de retsregler, som finder anvendelse i forholdet mellem privatpersoner.

Hvorvidt det civil- og handelsretlige område omfatter krav på tilbagebetaling af studielån udbetalt inden for rammerne af den danske SU-ordning, der bl.a. giver myndighederne særlige beføjelser i forbindelse med inddrivelsen, som private ikke har adgang til, vil afhænge af en nærmere vurdering. Denne vurdering giver efter Justitsministeriets opfattelse anledning til tvivl og vil kunne afklares under en sag ved domstolene.”

Uddannelses- og  
Forskningsministeriet

Med venlig hilsen

Søren Pind